

Motion till riksdagen 2020/21:2992

av **David Josefsson (M)**

Möjliggör för andra aktörer att sälja biljetter via SJs webbplats och app

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av konkurrensneutral tillgång till digital infrastruktur kopplat till biljett- och betalningssystem i kollektivtrafiken för ökad effektivitet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Persontrafiken på järnvägen är idag formellt avreglerad men antalet aktörer som bedriver persontrafik är högst begränsad. Förutom SJ och den regionala tågtrafiken är det en privat aktör, MTRX (tidigare MTR Express) som driver persontrafik på sträckan Göteborg – Stockholm samt några mindre aktörer har periodvis drivit trafik på begränsade sträckor.

Men trots att antalet aktörer fortfarande är begränsat har avregleringen gett positiv effekt för resenärerna. Sedan MTRX inledde sin trafik har runt 100 avgångar i veckan tillförts mellan Göteborg och Stockholm och tågresandet har totalt ökat med 25 % på sträckan sedan 2015. Samtidigt visar studier att biljettpriserna gått ner.

Den statliga aktören SJ AB har dock fortfarande en dominerande ställning då hemsidan sj.se och SJs app är det dominerande sättet att boka tågbiljetter. SJ AB har också tillåtit att sälja vissa aktörers biljetter såsom Öresundståg, men stängt dörren för bland annat MTRX och östgötska Saga Rail.

Att SJ stänger ute vissa aktörer från att sälja sina biljetter via den dominerande försäljningskanalen innebär att det statliga bolaget bygger en vall för att förhindra konkurrens, vilket givetvis är problematiskt.

Konkurrensverket har i en skrivelse till regeringen rekommenderat regeringen att initiera en översyn av nuvarande ordning samt överväga behovet och utformningen av en reglering gällande biljettförsäljning för kommersiell persontågstrafik, vilket också utretts i SOU 2025:20 Ett nationellt biljettsystem för all kollektivtrafik.

Behovet av kapacitet på persontrafik mellan Göteborg och Stockholm är stort och att flera aktörer kan vara med och erbjuda trafik är viktigt för såväl privatpersoner som näringsliv i de båda städerna. Därför är det också viktigt att konkurrensen sker på likvärdiga villkor – när monopol avregleras är det viktigt att det inte bara sker formellt utan också faktiskt.

Därför bör staten som ägare av SJ tydligt ta ett ansvar för att bolaget inte missbrukar sin dominerande ställning utan istället ser till att samtliga aktörer på lika villkor ges möjlighet att verka på marknaden. Det innebär bland annat att regeringen bör överväga att samtliga operatörer ges tillgång till den dominerande försäljningsplatsen för biljetter.

David Josefsson (M)